

Sygn. akt II S 406/18

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie II Wydział Cywilny - Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Krzysztof Wąsik (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Grzegorz Buła SO Zbigniew Zgud

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2019 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi (...) sp. z o.o. w W.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie do sygnatury akt I Co 1577/16/P

postanawia

1. stwierdzić, że w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie pod sygnaturą akt I Co 1577/16/P nastąpiła przewlekłość postępowania;
2. zasądzić na rzecz (...) sp. z o.o. w W. od Skarbu Państwa – dla K. w K. kwotę 4 000 zł (cztery tysiące złotych);
3. zlecić Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Podgórze w Krakowie niezwłoczne wyznaczenie posiedzenia celem rozpoznania wniosku o wyjawienie majątku i wysłuchania stron;
4. oddalić skargę w pozostałym zakresie;
5. polecić Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Podgórze w Krakowie zwrot na rzecz strony skarżącej kwoty 200 zł (dwieście złotych) tytułem uiszczonej opłaty od skargi;
6. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie na rzecz strony skarżącej kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Grzegorz Buła SSO Krzysztof Wąsik SSO Zbigniew Zgud

UZASADNIENIE

(...) sp. z o.o. w W. wniosła - w trybie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki - o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygn. akt I Co 1577/16/P toczącej się przed Sądem Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, o przyznanie na jej rzecz kwoty 20 000 zł oraz o polecenie Sądowi wyznaczenia rozprawy w terminie wcześniejszym niż luty 2019 r. W

uzasadnieniu wskazała, że sprawa toczy się już dwa lata i nie weszła jeszcze w fazę jej merytorycznego badania, co skutkuje szkodą majątkową dla skarżącej, która nie może kontynuować egzekucji.

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie zgłosił swój udział w sprawie i wniósł o jej oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia.

W dniu 17 października 2016 r. do Sądu Rejonowego wpłynął wiosek skarżącej o wyjawienie majątku dłużnika.

Zarządzeniem z 22 listopada 2016 r. referent polecił ustalenie, czy została uiszczona opłata od wniosku. Ta, w Wydziale Cywilnym Sądu Rejonowego znajdowała się od 4 października 2016 r. (k. 22).

20 stycznia 2017 r. zmieniono referenta sprawy.

23 stycznia 2017 r. wezwano wnioskodawcę do uzupełnienia braków formalnych wniosku, co nastąpiło w dniu 1 marca 2017 r.

5 kwietnia 2017 r. referent zwróciła się o akta związkowe.

29 maja 2017 r. doszło do kolejnej zmiany referenta.

7 listopada 2017 r. wpłynęło pismo wnioskodawcy ponaglące do nadania sprawie biegu.

10 listopada 2017 r. Przewodniczący Wydziału polecił referentowi podjęcie czynności.

23 kwietnia 2018 r. i powtórnie 5 czerwca 2018 r. referent zarządzał zwrócenie się do właściwego KP o ustalenie, czy pod podanym we wniosku adresem zamieszkują osoby zobowiązane do złożenia wykazu majątku. Odpowiedzi wpłynęły do Sądu 11 czerwca i 19 lipca 2018 r.

7 grudnia 2018 r. wpłynęła skarga na przewlekłość postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Skarga co do zasady zasługiwała na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie. Dokonując tej oceny, uwzględnia się łączny dotychczasowy czas postępowania od jego wszczęcia do chwili rozpoznania skargi, niezależnie od tego, na jakim etapie skarga została wniesiona, a także charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawiloci, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania.

Ocena, czy w konkretnej sprawie doszło do przewlekłości postępowania, nie powinna ograniczać się wyłącznie do upływu czasu i subiektywnych odczuć skarżącego, lecz być wypadkową czynników obiektywnych, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do podejmowania działań zgodnych z obowiązującymi przepisami, przewidującymi zachowanie określonych procedur. Nie każda przy tym zwłoka może być przyczyną stwierdzenia przewlekłości, lecz jedynie zwłoka nieuzasadniona. Jak już wskazano powyżej, ocena, czy postępowanie trwa dłużej niż to konieczne, dokonywana musi

być zawsze na podstawie zarówno analizy charakteru dokonywanych czynności, jak i stanu faktycznego sprawy (por. także postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. akt II S 17/14, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 maja 2005 r. sygn. akt II S 26/05).

Sąd Okręgowy poddał analizie terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez Sąd Rejonowy. W ocenie Sądu Okręgowego analiza czynności podejmowanych przez Sąd prowadzi do stwierdzenia, że zasadny był zgłoszony w skardze zarzut przewlekłości postępowania w przedstawionym wyżej rozumieniu.

Przedstawiona analiza przebiegu postępowania prowadzi do wniosku, iż na długość prowadzonego postępowania zasadniczy wpływ miało nie znajdujące merytorycznego uzasadnienia zaniechanie podejmowania przez Sąd kolejnych czynności w sprawie. Przyjmując nawet, że wniosek, po uzupełnieniu jego braków, mógł być podstawą merytorycznego badania dopiero po 1 marca 2017 r., to zarazem po tej dacie powinien być skierowany na posiedzenie celem wysłuchania stron. Jeżeli zaś Sąd powziął wątpliwość, co do rzeczywistego adresu zamieszkania osób, które mają złożyć wykaz majątku i przyrzeczenie, to niedopuszczalnym z punktu widzenia sprawności postępowania, było podjęcie w tym kierunku czynności dopiero w istocie ponad rok później, bo w kwietniu 2018 r. Podobnie, nie znajduje uzasadnienia zaniechanie wyznaczenia posiedzenia po informacjach Policji z czerwca i lipca 2018 r.

Sąd Okręgowy nie dostrzegł do tego właściwie żadnych obiektywnych przyczyn stwierdzonego stanu rzeczy. Sprawa jest merytorycznie prosta, żadna ze stron nie podejmowała działań ją spowalniających, a jedyny brak formalny został usunięty przez wnioskodawcę na wstępnym etapie postępowania. Oczywiście Sąd Okręgowy jest świadomy trudności organizacyjnych w Sądach i nadmiernego obłożenia pracą sędziów, referendarzy i pracowników administracyjnych, jednakże kłopoty te, nawet obiektywne, nie mogą mieć przesądzającego znaczenia dla oceny sprawności postępowania, którą powinno się dokonywać przez pryzmat obiektywnej oceny czasu, jaki powinien być niezbędny do podejmowania określonych czynności procesowych i w konsekwencji do rozpoznania sprawy. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniu z dnia 8 marca 2005 r. (III SPP 34/05), iż to na państwie polskim spoczywa obowiązek zorganizowania i stworzenia warunków należytego sprawowania władzy jurysdykcyjnej, w tym zapewnienia optymalnej obsady kadrowej, urzeczywistniającego konstytucyjny postulat rozstrzygania spraw sądowych w rozsądnych terminach, dlatego też znaczny i stale rosnący wpływ spraw oraz niewystarczająca obsada sędziów orzekających w sprawach nie usprawiedliwiają przewlekłości postępowania wynikającej z niepodjęcia żadnych czynności w sprawie przez tak długi okres.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd Okręgowy uznał skargę za uzasadnioną i na podstawie art. 12 ust. 2 i 4 ustawy orzekł jak w pkt. 1 pierwszym postanowienia.

W konsekwencji, na podstawie art. 14 § 4 ustawy, Sąd Okręgowy przyznał stronie skarżącej od Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie kwotę 4 000 zł. Zgodnie ze wskazaną regulacją uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2 000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu poprzednim, wynosi nie mniej niż 500 zł za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania.

W ocenie Sądu Okręgowego w realiach sprawy zasadnym jest zasądzenie kwoty 4 000 zł, czyli po 2 000 zł za każdy rok trwania postępowania, a to mając na uwadze, że skarżąca nie przyczyniła się do tak długiego badania sprawy, zaś sprawa ma dla niej bardzo istotne znaczenie, gdyż stanowi etap egzekucji zasądzonych już należności. W stosunku do wagi uchybienia Sądu Rejonowego, przyznana kwota jest odpowiednia, uzasadniona i adekwatna. Żądana przez skarżącą kwota w wysokości 20 000 zł byłaby w ocenie Sądu zawyżona. W tym zakresie należało zatem żądanie oddalić.

Z tych powodów na podstawie art. 12 ust. 1, 2 i 4 przywołanej na wstępie ustawy orzeczono, jak w sentencji.

W punkcie 3 postanowienia orzeczono na podstawie art. 14 ust. 3 ustawy.

O zwrocie uiszczonych opłat od skargi orzeczono na podstawie art. 17 ust. 3 ustawy.

Orzekając o kosztach postępowania Sąd Okręgowy miał nadto na uwadze przepisy § 14 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie. Na ich podstawie Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego na rzecz skarżącej kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania skargowego.

SSO Grzegorz Buła SSO Krzysztof Wąsik SSO Zbigniew Zgud